

Рекомендації
щодо участі в обласному конкурсі місцевих етнокультурних традицій
«Етнотрадиції»

Обласний конкурс місцевих етнокультурних традицій «Етнотрадиції» проводиться з 15 по 20 вересня 2025 року дистанційно.

Підготовку та проведення фестивалю-конкурсу здійснюють його організатори:

- Управління культури, національностей та релігії Миколаївської обласної державної (військової) адміністрації;
- Миколаївський обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи.

Мета: виявлення, збереження і популяризація етнокультурних надбань Миколаївщини, формування національної та регіональної ідентичності, залучення різних соціально-вікових верств населення до регіонального етнокультурного простору, репрезентація етнічної та національної самобутності.

До участі запрошуюються представники та колективи закладів культури клубного типу, локальних спільнот районних, міських, селищних і сільських рад, громадські організації, спеціалізовані навчальні заклади та інші зацікавлені особи та інституції Миколаївської області (далі – Учасники).

Номінації:

I. «Представлення народного гуляння, обряду, святкування із використанням місцевих практик і традицій.»

В рамках даної номінації учасники демонструють традиційні в Україні святкування, гуляння, обряди, що мають місцеві особливості і відображають регіональні звичаї та культуру, а саме:

- календарні (весняні ворожіння, русальний тиждень, обжинки, Купальська ніч, Маланкування тощо), родинно-побутові обряди (весільні - сватання, оглядини-заручини, дівич-вечір, підготовка до весілля, випікання короваю, весілля тощо; родильно-хрестильна обрядовість тощо);
- народні гуляння (вечорниці, Великодні гуляння, колядування, двосвітки, парубочі ігри тощо);
- відтворення практики традиційного святкування (Святий вечір, Різдво, Дідух, Вербна неділя, Великдень, Водохреща, Зелені свята тощо) в громаді.

Зразки форм представлення творчих виступів за даною номінацією:

- сценічна-обрядова композиція;
- інсценізація («оживлення» обряду, звичаю, ритуалу);

- відтворення проведення обряду, гуляння, свята у певній місцевості;
- театралізоване гуляння, святкування тощо.

II. Представлення місцевих етнокультурних традицій з елементами нематеріальної культурної спадщини громади.

Елементами нематеріальної культурної спадщини можуть виступати ті чи інші форми показу та вираження, знання та навички, визнані місцевими спільнотами, групами або окремими особами як частина їхньої культурної спадщини.

Виступ у даній номінації може бути презентований наступним чином:

- учасники представляють певні обряди, святкування і звичаї, що є елементами нематеріальної культурної спадщини;
- учасники представляють елемент нематеріальної культурної спадщини у інших формах вираження (усні традиції, виконавське мистецтво, традиційні ремесла, знання і практики, пов'язані з природою та всесвітом).

Форматами представлення можуть бути:

А) усні традиції

- казки, легенди (інсценізація, гра з інтерактивом для глядачів тощо);
- пісні (виконання пісні з елементами театралізації, виконання пісні як частини обрядової дії);
- прислів'я (мініатюри або сценки на основі прислів'їв, народних жартів, дотепів, небувальщин, небилиць, інтерактивних форм тощо).

Б) виконавське мистецтво

- тріости музики; фольклорні колективи; вертепне дійство; народні ігри.

В) традиції ремесла

- **культура приготування певної страви -**

- ❖ театралізований рецепт-розповідь, де можна показати традиції, пов'язані з кулінарною практикою певної місцевості, звідки походить або практикується приготування страви; її рецепт, зокрема: кількість інгредієнтів, спосіб та особливості приготування;
- ❖ гастрономічний перформанс – народно-кулінарне символічно-образне представлення процесу приготування з використанням рухів, світла і музики;
- ❖ «Чарівна кухня» – гумористичні сценки, де старий рецепт подається в осучасненому вигляді і набуває нової, характерної для певної місцевості інтерпретації;
- ❖ «Смак минулого» або «Рецепт у спадок» – композиції, монологи, поєднанні дією і музикою;

- вишивка; техніка плетіння з клаптиків; гончарство; ткацтво; різьблення; витинанка; писанка; соломоплетіння; малярство.
- ❖ «Вернісаж ремесел» – майстри працюють в реальному часі із автентичним оформленням з елементами театралізації, пісень, танців, розповідей;
- ❖ міні-вистава – сценічне дійство з акторами, сюжетною лінією, діалогами (наприклад історія ремісника, який передає знання учневі).

Г) знання і практики, пов'язані з природою та всесвітом

- збирання лікарських трав; виготовлення рослинних настоянок; народна синоптика тощо:

- ❖ мінівистава з елементами майстер-класу - демонстрація знань і практик (збирання трав, виготовлення природного оберега, орієнтування за рослинами тощо), пов'язаних з природою та всесвітом;
- ❖ інтерактивна презентація гербарію – створення ефекту передачі знань із рук у руки (наприклад, травниця плете із зібраних трав святковий вінок для доньки і розповідає про символіку, значення, лікувальну і чарівну дію цих трав для молоді дівчини. Даний процес може супроводжуватися співами, обрядовими діями, інтерактивним залученням глядача, демонстрацією гербарію).

У презентації першої і другої номінацій конкурсу обов'язковою є наявність певних культурних складових (фольклор, одяг, кухня, звичаї).

Усі вищезпропоновані форми представлення місцевих етнокультурних традицій з елементами нематеріальної культурної спадщини громади не є кінцевими і передбачають необмеженість в ідеях та творчості учасників конкурсу.

Умови участі:

Учасники номінацій готують презентацію у довільній формі (театралізоване дійство, обряд, композиція, розповідь, демонстрація або інтерактивна взаємодія з глядачами) за власним вибором, де припускається залучення учасників аматорських колективів (хореографічних, театральних, вокально-інструментальних тощо).

Представлення має відображати особливості побутування національних культурних традицій у певній місцевості Миколаївської області (наприклад

святкування Великодня, Різдва тощо) та власних етнокультурних традицій різних національно-культурних груп, спільнот, що проживають у територіальних громадах Миколаївщини (наприклад, обряд «Дівування» у м. Баштанка Миколаївської області; культура приготування певних страв тощо).

Загальна тривалість виступу учасників конкурсу - до 7 хвилин.

Учасники конкурсу виконують конкурсну програму «живим звуком». Запис конкурсної програми має бути здійснений у зручному акустичному приміщенні.

Дозволяється зйомка номера у будь-якому естетично відповідному інтер'єрі або екстер'єрі, якщо це не впливає на якість звуку.

Зовнішній вигляд учасника конкурсу має відповідати етичним нормам публічного виступу.

Учасники конкурсу завантажують якісне відео (професійної або аматорської зйомки) конкурсної програми на відеохостинг YouTube.

У разі, якщо відеозапис не відповідає вимогам конкурсу або якщо відеоматеріал записаний не в повному обсязі, конкурсна програма учасника не оцінюється.

Критерії оцінювання виступів

1. Виступи учасників конкурсу оцінюються від 1 до 5 балів, у кожній номінації, за такими критеріями:

- креативність та кількість культурних складових представлених місцевих етнокультурних традицій. Для відповідності даному критерію важливо під час презентації обох номінацій використовувати: автентичні предмети, традиційний одяг, елементи побуту, ремісницькі вироби, що відтворюють традиції або стилі минулого; фольклор – усні традиції, форми та ритуали святкувань, звичаїв, вірувань тощо; кухня — приготування страв, пов'язаних із тими чи іншими обрядами, святами та гуляннями; звичаї їх практикування);

- розкриття соціально-культурної значущості представленої етнокультурної традиції для місцевої громади. Для відповідності даному критерію необхідно вказати джерело місцевих етнокультурних традицій: хто її носій, звідки вона походить, як збереглася, як і ким передається з покоління в покоління дана традиція; якими сенсами дана традиція наповнює життя спільнот і громад - формує почуття ідентичності, приналежності до місцевої історії та культури як невід'ємної частини української історії та культури; викликає почуття поваги та гордості, єднає знайомих, сусідів, незнайомих інших представників громади. Оцінюється також залучення живих носіїв

традицій (старожили, народні майстри), а також залучення дітей і молоді до живої спадщини місцевих етнокультурних традицій;

- артистизм і доцільність використання художньо-творчих засобів у презентації етнокультурних традицій. Для відповідності даному критерію важливо творчо підійти до використання різних художніх засобів (акторство, танці, музика тощо), щоб максимально розкрити цінність і особливість тієї чи іншої місцевої етнокультурної традиції або практики. Артистизм має містити легку і чітку передачу емоцій і думок із використанням голосу, тіла, пластики, рухів; оригінальні способи самовиразу; здатність перетворюватися у образ тощо.

Заявка на участь в обласному конкурсі місцевих етнокультурних традицій «Етнотрадиції» подається до 10 вересня 2025 року шляхом заповнення відповідної google форми у розділі «Анонси» на вебсайті Миколаївського обласного центру народної творчості та культурно-освітньої роботи за посиланням: <https://ocnt.com.ua/category/afisha/> разом із посиланням на відео.